

Спортска Домијада 2026

страна 12

Из мог угла

Техничка школа са домом ученика

страна 7

МАШИНАЦ

ЛИСТ УЧЕНИКА ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ СА ДОМОМ УЧЕНИКА У АПАТИНУ

БРОЈ 7

ФЕБРУАР/МАРТ 2026.

Такмичење из саобраћаја
и транспорта

страна 10

Светосавска академија 2026.

страна 1

УПИС У ШКОЛСКУ 2026/27. ГОДИНУ

- Техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина
- Кувар / Посластичар
- Возач моторних возила

страна 8

Велики интервју
КУД "Царза"

страна 16

Историја војвођанске кухиње

страна 21

Машкаре
обичај који опстаје

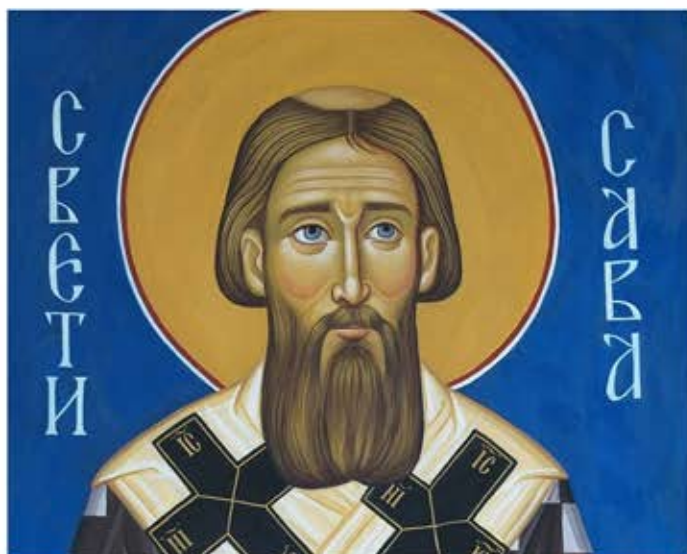

страна 14

Свети Сава - „Да живимо сви у слози”

КАО И ПРЕТХОДНИХ И ОВЕ 2026. ГОДИНЕ УЧЕСТВОВАЛИ СМО У СВЕЧАНОЈ АКАДЕМИЈИ
ПОВОДОМ ОБЕЛЕЖАВАЊА ШКОЛСКЕ СЛАВЕ СВЕТОГ САВЕ

Свечана Светосавска академија, посвећена обележавању школске славе Светог Саве, одржана је 27. јануара 2026. године у Културном центру у Апатину.

Програм је започео у 18 часова и био је главни догађај прославе Савиндана у општини Апатин.

У свечаном програму учествовали су ученици и наставници апатинских школа. Наша школа је заједно са Гимназијом и средњом стручном школом „Никола Тесла“ припремила рецитаторски део свечаности. Кроз рецитације, музичке тачке и сценске наступе подсетили су публику на живот и значај дела Светог Саве првог српског архиепископа, просветитеља и једне од најважнијих личности српске историје. Академији су присуствовали бројни грађани, просветни радници и представници локалне заједнице.

Ова манифестација је и ове године нагласила значај образовања, културе и духовног наслеђа које је Свети Сава оставио српском народу, а ученици су кроз богат уметнички програм показали своје знање, креативност и таленат.

У преподневним часовима одржана је литургија у православном храму, а пре академије и изложба ученичких радова у Галерији „Меандер”.

Из наше школе у припреми академије учествовали су ученици: Дуња Дражић, Леона Пашти, Немања Цветићанин и Марко Јурас, а Милана Поповић, ученица 1-2 одељења, освојила је награду за цртеж Светог Саве.

Немања
Цветићанин

МЕЂУНАРОДНИ ДАН ОБРАЗОВАЊА

“Образовање је најмоћније оружје које можете употребити да промените свет.”
Нелсон Мандела

Сваке године 24. јануара обележава се Међународни дан образовања, дан који подсећа на важност знања, учења и школе у животу сваког човека. Овај дан посвећен је ученицима, наставницима и свима који доприносе развоју образовања и преношењу знања на нове генерације.

Образовање је један од најважнијих темеља сваког друштва. Кроз школовање људи стичу знање, развијају вештине и уче како да размишљају, стварају и доприносе заједници. Школе нису само мест где се учи из књига, већ и где се развијају пријатељства, одговорност и поштовање.

Дан образовања је прилика да се подсетимо

колико је важно улагати у знање и подржати образовање младих. Ученици су будућност друштва, а квалитетно образовање помаже им да остваре своје циљеве и изграде бољу будућност.

Зато је важно да ценимо школу, учитеље и професоре који свакодневно раде на томе да нам пренесу знање и помогну да постанемо успешни и одговорни људи.

Занимљивост о образовању:

Да ли сте знали да је образовање једна од основних људских права? Свако дете има право да иде у школу, учи и развија своје способности. Захваљујући образовању, људи могу боље разумети свет око себе и допринети напретку друштва.

Порука ученицима:

Учење понекад може да буде тешко, али свако ново знање помаже нам да будемо паметнији, сигурнији и спремнији за будућност. Зато је важно бити упоран, постављати питања и трудити се да сваког дана научимо нешто ново.

Јована Кривошија

Светосавска награда

Светосавска награда је значајно признање које школе додељују ученицима поводом школске славе Савиндана, 27. јануара. Ово признање добијају ученици који су се током школовања истакли одличним успехом, примерним понашањем, залагањем и активним учешћем у школском животу. Награда представља признање за знање, труд, таленат и допринос школској заједници.

Ове године Техничка школа са домом ученика на предлог стручних већа доделила је награду ученици Сташи Грандић образовног профила техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина, Дуњи Дражић образовног профила кувар и Марини Мандић образовног профила возач. Стручна већа ових профила усагласила су се да су се ученице истакле својим успехом и залагањем током претходних годину дана. Ученицама је додељена повеља и награђене су књигом.

Посебна вредност ове награде огледа се у томе што носи име Светог Саве, првог српског архиепископа и великог просветитеља, који се сматра утемељивачем српског школства. Ученици који добију Светосавску награду често су пример својим вршњацима и показују да се рад, упорност и знање високо цене.

ТЕХНИЧКА ШКОЛА

СА ДОМОМ УЧЕНИКА

ЗА ОНЕ КОЈИ НЕ ЗНАЈУ!

Техничка школа са домом ученика у Апатину настала је од индустријско-занатске школе која је основана 1945. године. Године 1948. индустријско-занатска школа прераста у стручну школу у индустрији и занатству, а касније се трансформише у машинско-пољопривредну школу. Машинско-пољопривредна школа 1963. године прераста у Средњу техничку школу којој се 80-их година прикључује и текстилна струка. У оквиру четворогодишњег образовања, школске 1964/1965. године, матурирала је прва генерација машинских техничара. Школа је једно време носила и назив свог оснивача Божидара Масларића.

Техничка школа са домом ученика у Апатину је место где се знање претвара у вештину, а таленат у будућност. Са дугом традицијом образовања и савременим приступом настави, школа пружа ученицима прилику да стекну квалитетно образовање и сигуран пут ка даљем школовању или успешној каријери. Кроз савремене образовне профиле, добро опремљене кабинете и практичну наставу, ученици стичу знања која су тражена у модерном друштву и на тржишту рада.

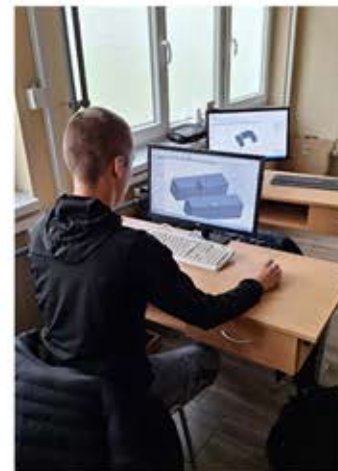
Наставници посвећено раде са ученицима, подстичући их да развијају критичко мишљење, креативност и самосталност, особине које су кључне за успех у данашњем свету. Јединствену предност школе представља дом ученика, који омогућава безбедан, организован и пријатан боравак ученицима из других места. У дому ученици

имају обезбеђен смештај, квалитетну исхрану, простор за учење и подршку васпитача, што им омогућава да се у потпуности посвете школским обавезама и личном развоју.

Поред наставе, школа нуди богат школски живот испуњен бројним културним, спортским и креативним активностима. Ученици редовно учествују на такмичењима, манифестацијама и пројектима, где имају прилику да покажу своје знање, таленат и тимски дух. Техничка школа са домом ученика у Апатину није само школа, то је заједница која подржава, мотивише и инспирише младе људе да остваре своје потенцијале. Изабрати ову школу значи изабрати образовање, сигурност и окружење које подстиче успех.

Школа образује профиле из три области, машинство и обрада метала, туризам и угоститељство и саобраћај. Ученици могу

уписати један од профила: техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина, кувар/посластичар или возач моторних возила.

Дуња Дражић

ДОМ УЧЕНИКА

Дом ученика у Апатину представља сигурно и пријатно место за живот и школовање средњошколаца који долазе из различитих места. У оквиру Техничке школе са домом ученика, дом нуди ученицима услове који омогућавају успешно учење, развој и дружење током средњошколског образовања.

Смештен у мирном делу града, дом располаже капацитетом од око 120 места. Ученици су смештени у уређеним собама које пружају простор за одмор и учење. На располагању су им и заједничке просторије, учионице за учење, фитнес сала, интернет кабинет и трпезарија у којој је обезбеђена редовна и квалитетна исхрана.

Живот у дому организован је тако да ученицима омогући добар баланс између школских обавеза и слободног времена. Уз подршку васпитача, ученици имају време предвиђено за учење, али и прилику да се

друже, развијају своје таленте и учествују у различитим културним, спортским и креативним активностима. Дом редовно учествује на манифестацијама као што је Домијада, где ученици показују своје способности у музици, глуми, спорту и другим областима.

Марко Јурас

ИЗ МОГ УГЛА

Зашто баш Техничка школа са домом ученика?

Моје име је Сташа Грандић и ученица сам четвртог разреда Техничке школе са домом ученика профила ЦНЦ техничар. Пошто ускоро завршавам своје средњошколско путовање, хтела сам да вам напишем нешто о мојој школи и профилу који сам уписала.

Можда сам баш ја та која би могла да вам прикаже праву слику Техничке школе са домом ученика пошто сам прву годину истог профила похађала у другој школи па је могу са нечим поредити, а разлика је велика. Овде сам се одмах по доласку осетила као свој на своме, не само због другова које знам из града, већ и због саме атмосфере која влада у школи. Ученика је мање, сви се знају, па се наставници могу посветити свакоме од нас.

Многи су ме на почетку питали зашто баш профил ЦНЦ техничар. Свет више није као што је некад био, свакодневно се мења, све је више машина и аутоматизације, а ми овде учимо како управљати њима. Овај профил се

већински базира на кодовима који јесу компликовани, али зато имамо професоре који стрпљиво и са разумевањем објашњавају градиво изнова и изнова, колико год је потребно.

У граду већ постоји предузеће које треба ЦНЦ програмере, а гради се још једно, тако да сигурно знам одакле да почнем када завршим четврти разред.

Поред мог профила овде се може уписати и за куvara/посластичара и возача моторних возила, занимања која су данас такође јако популарна и тражена.

Сваке године моја школа организује неколико школских излета, посете сајмовима, такмичења, активности у којима свако може да учествује. Конкретно, волим школске новине јер пишемо о актуелним дешавањима везаним за школски живот.

Лагала бих када бих рекла да је све идеално, наравно да није, али свака школа има неке мане. У Ученичком сам парламенту и слушам жеље ученика. Не свиђа нам се школско двориште, могло би бити уређеније. Управо ми, ученици смо ту да побољшамо стање. Оно што је битно је да се наш глас чује и да увек можемо рачунати на управу школе.

И за крај савет садашњим и будућим средњошколцима. Средња школа је важан период у животу сваког човека. Време ће брзо пролетети па се потрудите да будете одговорни, редовно учите и развијате своја интересовања. Не бојте се да постављате питања, тражите помоћ и испробавајте нове ствари. Верујте, професори воле питања. Дружите се, поштујте друге и градите добре навике које ће вам користити у будућности. Труд, упорност и вера у себе могу вас довести до великих успеха. И дођите до моје школе!

Сташа Грандић

УПИС У ШКОЛСКУ 2026/27. ГОДИНУ

ИЗАБЕРИ ЗНАЊЕ, ИЗАБЕРИ СИГУРНОСТ, ИЗАБЕРИ БУДУЋНОСТ

ПЛАН УПИСА:

Техничар за компјутерско управљање ЦНЦ машина - 28 места

Кувар - 14 места / Посластичар - 14 места

Возач моторних возила - 28 места

Да ли желиш школу у којој ћеш стећи знање, научити праве вештине и упознати пријатеље за цео живот? Техничка школа са домом ученика у Апатину је право место за тебе!

Овде те очекује савремена настава, практичан рад и наставници који ће ти помоћи да откријеш и развијеш своје способности. У добро опремљеним кабинетима и радионицама стицаћеш знања која се заиста користе, знања која те припремају за будућност, било да желиш да наставиш

школовање или да брзо пронађеш посао.

Посебна предност школе је дом ученика, који омогућава сигуран, организован и пријатан живот за ученике који долазе из других места. У дому ћеш стећи нова пријатељства, учити заједно са другарима, проводити време у дружењу, спорту и разним активностима, али и развијати самосталност и одговорност.

Школа нуди много више од наставе, ту су спортске активности, секције, културни догађаји, такмичења и манифестације где

можеш показати свој таленат, креативност и тимски дух. Сваки ученик има прилику да пронађе оно у чему је најбољи.

Техничка школа са домом ученика у Апатину је место где се знање претвара у вештину, а снови у планове за будућност.

Изабери школу која ти отвара врата успеха.

Изабери знање.

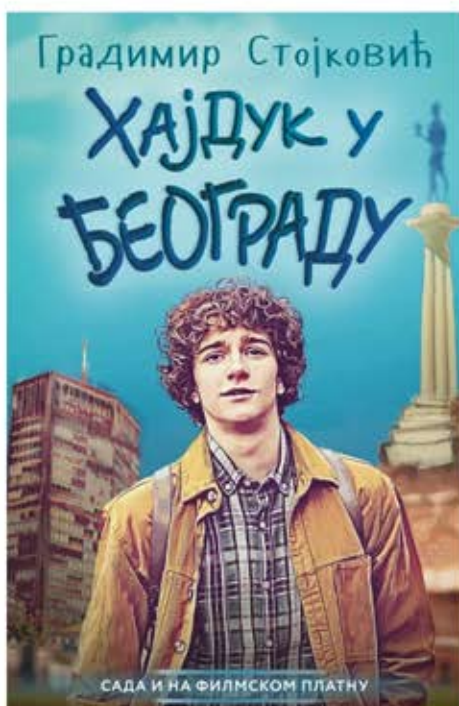
Изабери сигурност.

Изабери своју будућност.

Леона Пашти

Представљамо роман

Глигорије Пецикоза Хајдук, долази из села у Београд и полази у осми разред. Труди се да буде прихваћен и као изванредан кошаркаш и као добар друг и као одличан ђак и као одговоран син. Растрзан између нових искустава и осећања, Хајдук ће се носити са разним препрекама и открити да постоји сила која све може да промени и узбурка, љубав.

Награђиван и обожаван, овај култни роман о одрастању, уклапању и о недоумицама младих и након више од тридесет година носи у себи универзалне поруке о пријатељству и заједништву. Важан као прекретница у домаћој књижевности за децу и младе, Хајдук у Београду и данас нас подсећа на незаменљивост искрености и поштења.

Ања Крпјан

Припреме за такмичење из саобраћаја

У Техничкој школи са домом ученика у току су интензивне припреме ученика саобраћајног смера за предстојеће такмичење из области саобраћаја и транспорта.

У такмичењу учествују ученици другог и трећег разреда који кроз различите задатке проверавају знање и вештине стечене током школовања.

Ученици другог разреда такмиче се у категорији Саобраћај и транспорт. Њих очекује тест који обухвата питања из различитих видова саобраћаја, као и практичан задатак из разврставања и правилног слагања терета, где ће показати разумевање основних принципа транспорта и организације превоза.

У категорији за трећи разред задаци су још сложенији и обухватају познавање саобраћајних прописа, рачунање трошкова у транспорту и општи тест из стручних предмета.

Посебан део такмичења представља вожња камиона на полигону, где ученици демонстрирају практичне вештине управљања возилом и примену правила безбедне вожње. Припреме за такмичење одвијају се кроз додатне часове и вежбе, током којих ученици

понављају теоријско градиво и усавршавају практичне задатке. Иако наша школа има само по једно одељење другог и трећег разреда саобраћајног смера, интересовање ученика за такмичење је велико.

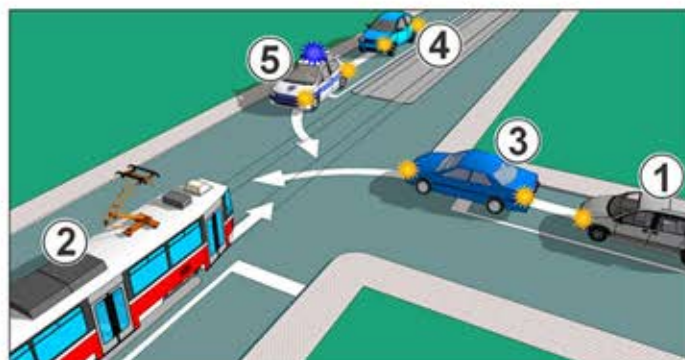
Најуспешнији ученици имаће прилику да представљају школу на државном такмичењу у организацији Заједнице саобраћајних школа, које ће се одржати од 23. до 25. априла у Чачку. Учешће на оваквим такмичењима представља значајно искуство за ученике, јер поред провере знања подстиче и развој професионалних вештина и одговорног односа према саобраћају.

Такмичење је уједно и прилика да ученици покажу колико су знања и вештине стечене у школи применљиве у реалним ситуацијама из области саобраћаја и транспорта.

Мали тест за садашње и будуће возаче:

R-1

R-6

Увек актуелан

50 ГОДИНА ОД СМРТИ ИВЕ АНДРИЋА

14. МАРТА ОБЕЛЕЖАВА СЕ ГОДИШЊИЦА СМРТИ НАШЕГ КЊИЖЕВНИКА, ДИПЛОМАТЕ, АКАДЕМИКА И НОБЕЛОВЦА, ИВЕ АНДРИЋА

Иво Андрић био је један од најпознатијих писаца са наших простора. Рођен је 9. октобра 1892. године у Травнику. Детињство је провео у Вишеграду. Био је писац, дипломата и нобеловац. Његово детињство није било лако. Отац му је умро када је био веома мали па је Андрић одрастао код тетке у Вишеграду. У младости је био веома заинтересован за политику и књижевност.

Студирао је филозофију и књижевност у Бечу, Кракову и Грацу. Радио је као дипломата и живео у више европских градова. Већи део живота провео је у Београду, где је и умро 1975. Године.

Најпознатија дела Иве Андрића су романи: На дрини ћуприја, Травничка хроника, Проклета авлија и Госпођица. У својим делима често је писао о историји Босне, животу људи и судбинама обичних људи.

Године 1961. добио је Нобелову награду за књижевност. Награду је добио због снажног приповедања о историји и животу људи на Балкану. Овај догађај учинио га је познатим у целом свету.

Сав новац од Нобелове награде поклонио је библиотекама.

Његова дела су преведена на више од 40 језика. Био је члан Српске академије наука и уметности. Кућа у којој је живео у Београду данас је музеј.

МУЗЕЈ ГРАДА
БЕОГРАДА
BELGRADE CITY
MUSEUM

Музеј Иве Андрића

Јасмина Шокац

СПОРТСКА ДОМИЈАДА

29. СПОРТСКИ СУСРЕТ ДОМОВА УЧЕНИКА ВОЈВОДИНЕ

У Техничкој школи са домом ученика одржана је спортска Домијада која је окупила ученике домова ученика средњих школа на територији Војводине жељне дружења, такмичења и спорта. Током овог догађаја ученици су имали прилику да покажу своје спортске вештине, тимски дух и фер-плеј у различитим дисциплинама.

Такмичење је протекло у пријатељској и позитивној атмосфери, уз навијање и подршку другара. Поред спортских резултата, Домијада је била прилика за јачање другарства, сарадње и заједништва међу ученицима домова.

Овај сусрет у Апатину још једном је показао колико су спорт, дружење и здрав такмичарски дух важан део живота ученика у дому.

Свеукупни победник, дом који је однео највише медаља, био је „Бранково коло“ из Новог Сада.

Наша школа није имала среће, остали смо без иједне медаље, али смо се ипак добро забавили и упознали ново друштво.

Момци и девојке, више среће други пут!

За две недеље, 21. марта, очекује нас културно-уметничка Домијада.

Анабела Орешковић

Машкаре

Обичај са којим се симболично испраћа зима и дочекује пролеће

Уз музику, игру и разнобојне маске, мештани стварају живописну поворку која симболично тера све што је лоше и призива радост, здравље и благостање.

Маске представљају промену и ослобађање духа, доносећи нову енергију и нови почетак. Док весела дружина пролази улицама, шири се смех, добро расположење и осећај заједништва међу свима који учествују и посматрају.

Беле покладе или како их популарније зову Машкаре обичај је који се у Пригревици негује веома дуго. Не зна се тачно када је обичај настао, али се сматра да је то било још од времена многобоштва старих Словена. Беле покладе су углавном неговали Срби са простора Крајине, претежно из дела који се зове Банија (данашња Хрватска), а потом их пренели доласком у овдашње крајеве.

Беле покладе су добиле назив по белој недељи тј. по недељи пре почетка Васкршњег поста у којој се људи највише хране млечним производима. Обичај представља свадбену поворку, у колони два по два крећу се кроз место, гласно разговарају и певају. По неким веровањима на тај начин се терају зли духови, јер зло се боји буке. Поворка улази у куће, пева игра и на тај начин уноси позитивну енергију и срећу. На челу поворке се налази Младожења,

он симболизује снагу и вредноћу. Поред њега иде и Млада која је по правилу у другом стању што представља симбол мајчинства и плодности.

Верује се ако се посебно дарује млада, да ће у тој кући бити порода те године. Иза њих иду Деда и Баба који симболизују дуговечан живот и мудрост. Напослетку иду Канџијаши који својом галамом, певањем и ударањем

канџијом о земљу терају зле духове. Иза њих, на крају колоне, налазе се Коњи који представљају снагу за рад на њиви и који доносе здравље животињама у домаћинству.

Беле покладе су ове године у Пригревици

одржане 22. фебруара. Од раног јутра се кренуло улицама, играло се и певало. Вредне домаћице су се потрудиле да у свакој кући поворци машкара спреме лепо послужење у виду колача, сухомеснатих производа и домаћег пића.

Поворка се по сеоским улицама кретала све до 14 часова. Тада су се све групе машкара састале на тргу где су играле коло, певале и симболично обележиле овај празник и почетак нове године.

Поносан сам што сваке године учествујем у овом догађају и што на тај начин доприносим неговању традиције, нашег културног идентитета и заједништва.

Александар Бракус

НИЈЕ САМО СТАТИСТИКА, ТО СУ НЕЧИЈИ ДРУГОВИ

МЛАДИ У САОБРАЋАЈУ ЧЕСТО ЗАБОРАВЕ КОЛИКО ЈЕДНА ОДЛУКА МОЖЕ ПРОМЕНИТИ СВЕ

Саобраћај је део свакодневног живота младих, одлазак у школу, тренинг, дружење или путовање. Ипак, иза свакодневних вожњи крије се озбиљан проблем који често постаје видљив тек кроз статистику.

Подаци за 2024. годину показују да је у саобраћајним незгодама страдало 115 младих особа, док је више од 6.000 повређено. На први поглед то су само бројеви. Међутим, иза сваке бројке налази се нечији друг из школе, пријатељ или члан породице.

Највише младих страда као возачи и путници у возилима, али међу настрадалима има и пешака. Посебно забрињава податак да су међу погинулима и млади који нису имали возачку дозволу, што показује колико неискуство и непромишљене одлуке могу бити опасне.

За средњошколце који ускоро полажу возачки испит или већ учествују у саобраћају као возачи, бициклисти или путници, важно је да запамте једну једноставну ствар: безбедност у саобраћају почиње личном одлуком.

Одлуком да се поштују правила, да се брзина прилагоди условима на путу и да се мисли и на друге учеснике у саобраћају.

Јер најважније је да се са сваког пута вратимо кући безбедно.

Алекс Салонтаи

Пријатељство, поверење и љубав према традицији

Интервју са члановима КУД-а „Царза” Апатин

Културно–уметничко друштво „Царза“ из Апатина већ годинама представља важан део културног живота града, негујући фолклор, традиционално певање и народне обичаје.

Кроз различите ансамбле и певачке групе „Царза” окупља велики број чланова свих узраста и редовно организује концерте и културне догађаје на којима публика може да ужива у богатству домаће традиције.

У жељи да приближимо рад друштва и људе који га чине, припремили смо вам интервју са сваким руководиоцем у друштву, а имаћемо прилику да разговарамо и са председником КУД-а Николом Прицом.

Прва особа у са којом разговарамо је Александра Прица (руководилац Певачке групе „Крснице”). Поставили смо јој неколико занимљивих питања, а сад да чујемо и одговоре:

- Како балансирасте између очувања изворне традиције и прилагођавања песама савременој публици?

У савремено доба, у мноштву различитих садржаја који краду пажњу савременог човека, веома је битно прилагодити садржаје које нудимо на сцени. Пошто је све савремено, а наша песма није, онда смо често били принуђени да песму променимо и управо је то

приступ који нам је омогућио да нам дођу нови чланови и да властита интересовања проширимо на млађе генерације и то је управо онај моменат када смо увели инструменте који су оплеменили нашу песму. Ту говоримо о тарабуци и даирама које су често један од најзанимљивијих преносника наше народне традиције у савремено доба иако то тако није било некада у свим крајевима.

- Који су највећи изазови у раду са младима данас када фолклор мора да се такмичи са модерним трендовима и друштвеним мрежама?

Морам признати да је рад са младима мени увек једно пријатно искуство зато што млади људи увек имају одличну енергију и увек су оптимистични. До сада ми то никад није био изазов, него заиста уживање, оно што је јако битно у раду са младима јесте да будете искрени и да их поштујете као особе јер на такав начин они то врате десетоструко.

- Шта сматрате највећим успехом КУД-а, награде, очување идентитета или нешто друго?

Када су у питању успеси КУД-а, могли бисмо да кажемо доста ствари, али негде сами не волимо да се хвалимо, није ни непознаница шта смо освајали, али оно што је једно од највећих достигнућа у Царзи, сигурно су младе генерације којима се јако поносимо. Морам напоменути да у мом раду највећи успех јесте то што имамо млађу дечју ПГ „Крснице”. Оне су ту да нам покажу да смо на правом путу.

- Да ли сте поносни на то што деца коју сте учили сада преносе знања на другу децу?

Да, јесам и то је суштина те приче. То нас опет враћа на оно шта је наше највеће богатство. Као што сам малочас рекла Крснице су наше највеће богатство, али пре Крсница ми смо имали девојке које смо звали Змајеви зато што је то била наша екипа за хитна дејства. Где год је потребно да буде наступ, оне су ту кад треба да издрже у ношњи шест сати на плус 40 и да њихова песма буде савршена. Оне су то могле, то су девојке на које сам ја јако поносна и оне су уствари зачеле целу ту причу.

Да чујемо шта нам је Дарија Гуша (Руководилац Старијег дечјег ансамбла), иначе бивша ученица наше школе, рекла.

- *Како балансирате између очувања изворне традиције и прилагођавања песама савременој публици?*

Када је реч о очувању изворне традиције кроз кореографије, важно је истаћи да у теорији, начин очувања као и сама срж не би требало да подлежу утицајима савремене публике. Од великог је значаја да свако од нас добро упозна историју нашег народа, која се између осталог огледа у кореографијама. На тај начин чувамо историју и обичаје наших предака од заборављања и имамо прилику да осетимо дух старих времена који се протеже кроз игру. По мом мишљењу, прави љубитељи очувања традиције ће се трудити да приближе традицију савременој публици на што изворнији начин и неће покушати да балансирaju између очувања и прилагођавања.

- *Који су највећи изазови у раду са младима*

када фолклор мора да се такмичи са модерним трендовима и друштвеним мрежама?

Рад са младима у светлу очувања традиције, изискује велику количину стрпљења, упорности и посвећености. Рекла бих да је један од највећих изазова у тој причи моменат у ком младима треба на пажљив начин представити смисао неговања обичаја те им објаснити због чега је толико важно да то знају. У доба када сви, а поготово млади, активно прате трендове кроз друштвене мреже, треба ставити акценат на едукацију о обичајима и традицији и учинити је доступном међу млађим нараштајима.

- *На основу чега бирате игре и кореографије које ће представљати КУД на такмичењима и наступима?*

Када говоримо о такмичењима, морам да напоменем да организатори такмичења имају индивидуалне критеријуме које траже да учесници испуне, док са друге стране, на наступима углавном има више простора и слободе и већина организатора нема стриктне критеријуме. Наравно, у зависности од повода због којег се организује наступ, организатор може предложити да КУД изведе кореографију чије су игре у складу с тим (Лазарички обичај који се слави на Лазареву суботу, свадбени обичаји и сл).

Да чујемо шта је наш најмлађи руководилац Николина Прица (руководилац Млађег дечјег ансамбла) рекла.

- *Који су највећи изазови у раду са младима*

младима данас, када фолклор мора да се такмичи са модерним трендовима и друштвеним мрежама?

Па, пре свега изазов рада са младима је заиста велики изазов, зато што су данашња деца и омладина много више на друштвеним мрежама као што су ТикТок или Инстаграм и пажња им много краће траје него нама који смо одрасли у другачијим околностима. Мислим да фолклор не може да се такмичи са модерним трендовима зато што су то два различита начина живота. Ми волимо и поштујемо традицију, али то не значи да не можемо да прихватимо нешто ново и другачије.

- *Како балансирасте између очувања изворне традиције и прилагођавања кореографија савременој публици?*

Савремена публика воли да види нешто што је изворно на бини зато што као савремено друштво више нисмо у контакту са некадашњим светом и не знамо како је то некада изгледало. Већини младих је то занимљиво и лепо зато што их враћамо у прошлост и приказујемо како су живели наши преци.

- *Шта сматрате највећим успехом КУД-а, награде, очување идентитета или нешто друго?*

Награде долазе као само постигнуће и сматрам да то јесте лепо и треба се тим поносити, али то није оно најбитније, него да деца и млади схвате колико су битни традиција и наслеђе. По мени, највеће постигнуће КУД-а јесте одлазак на Косово и Зубин Поток јер стајати на тој земљи, а поготово певати и играти на месту где су се налазили наши преци. То је велики понос, не само доћи тамо, него и оставити неки траг. То је посебна енергија, томе треба присуствовати.

И за крај ћемо чути шта је имао да каже Председник КУД-а "Царза", Никола Прица.

- *Колико чланова има КУД и које секције постоје?*

КУД има око стотињак чланова. Друштво је

подељено на неколико секција: најмлађи дечији ансамбл – пилићи, школу фолклора, старији дечији ансамбл и извођачки ансамбл. У плану је и формирање ветеранског ансамбла. Поред тога, постоје три певачке групе: мушка „Ороз“, женска „Етна“ и дечја група „Крснице“.

- *Шта сматрате највећим успехом друштва?*

Највећи успех није у наградама и пехарима, већ у раду са децом. Важно је да се деца кроз фолклор развијају културно и физички и да одрастају у здравом окружењу.

- *Шта вас мотивише да водите КУД?*

Дуго сам повезан са друштвом, првенствено преко своје деце која се фолклором баве скоро петнаест година. Временом сам све више учествовао у раду друштва и желео да дам свој допринос његовом развоју.

- *Који су највећи изазови у раду?*

Највећи изазови су финансијска средства и организација путовања на манифестације. Ипак, најважније је задржати интересовање деце и омогућити им да кроз игру и дружење уче о традицији.

- *Колико су важни фестивали и наступи?*

Фестивали су веома важни јер чувају изворне песме и традицију. Посебно је значајан Фестивал у Пландишту где се окупљају певачке групе из различитих крајева, а наступи се снимају и чувају у архиви Радио Београда.

Рад у КУД-у „Царза“ показује да очување традиције није само део прошлости, то је начин да инспиришемо млађе генерације, учимо о својој култури и градимо заједницу. Свако ко се укључи открива колико је важно преносити знање, вредности и љубав према уметности и како једно мало ангажовање може направити велики утицај.

Захваљујемо се на разговору са члановима КУД-а „Царза“ и желимо им много успеха у даљем раду. Као члан КУД-а свестан сам важности његовог рада захваљујући ком народна традиција остаје жива и препознатљива и у савременом друштву. И на сцени и ван ње ми смо један тим. Заједно учимо, вежбамо и делимо радост игре и музике. Повезују нас пријатељство, поверење и љубав према традицији, због чега смо јаки и сложни где год да се налазимо.

Кроз КУД не градимо само добре играче, већ и право заједништво.

Дејан Луцић

УЧИМО О ВЕРИ И ЈАЧАМО ДУХОВНУ ПОВЕЗАНОСТ

Час веронауке са посетом цркви где су ученици имали прилику да разговарају са свештеником и добију одговоре на многа питања

У оквиру наставе веронауке, православног катихизиса и католичког вјеронаука, ученици наше школе посетили су храм Сабора Светих Апостола и цркву Узнесења Блажене Девике Марије.

Овом посетом вероучитељи и ученици наше школе показали су да се вера не учи само кроз речи, већ и кроз дела. Она нас подсећа да будемо добри, стрпљиви и спремни да помогнемо другима. Важан део тога је и посета цркви, где се окупљамо на молитви, учимо о вери и јачамо духовну повезаност са Богом и заједницом. Кроз поштовање, љубав и разумевање према људима око себе, показујемо праве вредности које нас вера учи па вера постаје део нашег свакодневног живота.

Милош Дејан

Прело

Наше културно наслеђе

Прело је било вид јавног окупљања и дружења свих генерација, углавном су се прела одржавала у приватним кућама и у склопу дружења су се радили ручни радови као што су хеклање, штрикање, вез, пулање и сл.

Прела су се углавном организовала после Божића па до Поклада, односно почетка Ускршњег поста.

Задатак домаћина је био да припреми храну у виду различитог пецива, кифли, погачица, крофни и сл. Нису се правили филовани колачи како се не би испрљао ручни рад. Пиће је углавном било домаће вино и ракија. У то време је свака кућа имала винограде па су имали све домаће, а деца су пила водењак, вино помешано са водом, у већој размери воде него вина. Девојке су радиле ручне радове, а старије жене су контролисале шта девојке раде. Мушкарци су крунили кукуруз, а момци су задиркивали девојке.

Прело је највише служило за дружење, али и удварање јер је то била јединствена прилика да се момци и девојке сретну. Посебно је било занимљиво када се свирало, а често је понека од старијих жена свирала усну хармонику.

Отуда се у Сонти сваке године у знак сећања

на овај обичај организује приредба под називом „Шокачко прело“. Приредбом надстојимо да сачувамо народне обичаје и традицију код Шокаца. Један део приче који се приказује се односи на љубав између двоје младих који нису смели јавно да исказују своју љубав док то нису одобрили њихови родитељи. Прича шокачког прела прати љубав између младе девојке Руже и дечка Иве. Крај приче је увек срећан, мада у реалности није увек тако било.

Чување обичаја је важно јер нам помаже да сачувамо свој идентитет, традицију и културу. Кроз обичаје се сећамо начина живота наших предака и преносимо њихове вредности на млађе генерације. Негујући обичаје, чувамо своју прошлост и истовремено градиме мост ка будућности.

Поносни што смо и ми део ових обичаја и чувања традиције наших предака.

Ања Михаљев, Милош Дејан и Домагој Зец

Историја војвођанске кухиње

Још крајем 18. века на простору Војводине почело је да се пише о припреми хране. Захарије Орфелин објавио је у Сремским Карловцима једну од првих књига куварских рецепата.

Први српски кувар саставио је и штампао јеромонах Јеротеј Драгановић у манастиру Крушедол на Петровдан 1855. године.

Касније је у Новом Саду 1877. године објављен кувар Катарине Поповић Мицине, док је у Великом Бечкерек, данашњем Зрењанину, 1914. године штампан „Кувар заборављених јела“.

Гастрономија Војводине развијала се под утицајем природних услова, начина живота и историјских догађаја на овом простору. Током векова овде су живели различити народи па се због тога развила разноврсна кухиња у којој се преплићу бројни кулинарски утицаји. Велики утицај на исхрану имао је долазак Немаца који су донели своје рецепте, обичаје у припреми зимнице, гајењу воћа и винове лозе, као и начине припреме хране. Поред тога у

војвођанској кухињи присутни су и утицаји мађарске, румунске и словачке кухиње, као и јела која потичу из руске и других кухиња из окружења. Захваљујући тим различитим утицајима, војвођанска кухиња је постала посебна и препознатљива што је чини веома занимљивом и за туристе. Иако су се многи обичаји у селима временом мењали, начин исхране становништва остао је прилично очуван.

Утицаји различитих народа виде се и у називима јела која се користе и данас. Из немачког језика потичу називи као што су фруштук (доручак), јаузна (ужина), форшпајз (предјело), ринфлајш, цушпајз, као и јела попут кнедли, штрудли и крофни. Из мађарског језика потичу називи попут перкелта, гулаша и паприкаша.

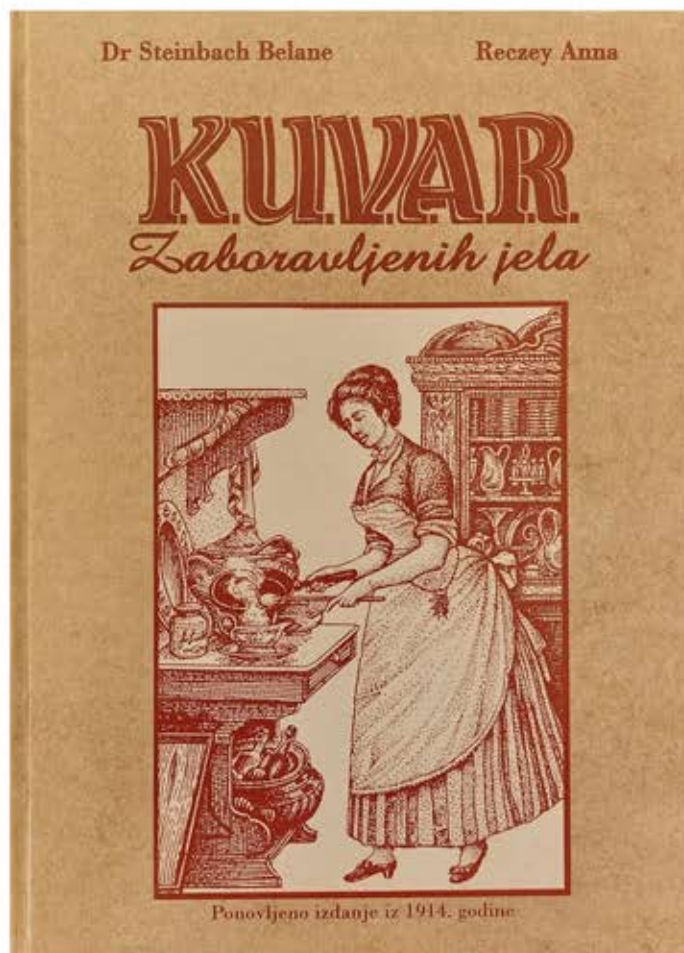
У прошлости су храну у домаћинству најчешће припремале старије жене, док су остали чланови породице радили на њиви. Доручак је обично био калоричан, а често се јела свеже печен хлеб намазан свињском машћу и посут црвеном паприком.

Зими су у Војводини била уобичајена три

оброка: доручак или „фруштук“ око 7 часова, ручак у подне и вечера око 18 часова. Лети, када су дани дужи и радови на пољу интензивнији, постојало је више оброка. Тада су се јављале и ужине попут „јаузне“ или „мале ује“ преподне, као и „велике ује“ у поподневним часовима. За те оброке често су се припремала једноставна јела, попут „хлеба и масти“ са алевом паприком или јабука у „шлафроку“. Они који су радили на њиви често су јели сезонско воће и хлеб.

Данас је тешко издвојити јела која припадају само једном народу јер су кроз заједнички живот људи размењивали рецепте, обичаје и искуства. На тај начин настала је богата и разноврсна војвођанска кухиња.

Може се рећи да је гастрономија данас једна од најзанимљивијих туристичких понуда Војводине јер је овај крај познат по богатој и укусној храни, месту где се на дијету лако заборавља.

Дејан Луцић

ТУРНИР У МАЛОМ ФУДБАЛУ

Сваке године у Техничкој школи са домом ученика у Апатину одржава се традиционални турнир у фудбалу. На овом спортском сусрету који се одиграо 29.01.2026. учествовали су ученици Техничке школе и ученици Гимназије и стручне школе „Никола Тесла“. Турнир је одржан у хали Техничке школе и ово је била прилика да се ученици поред такмичења друже и проведу време у духу спорта и фер-плеја. Атмосфера у хали је била изузетна, много навијача који су подржавали своје другаре. На терену су се смењивале узбудљиве акције, брзи напади и сигурне одбране.

Дечачка екипа Техничке школе одиграла је занимљиву и борбену утакмицу против екипе Гимазије. Иако су наши ученици показивали велико залагање и борбеност, противничка екипа је на крају однела победу резултатом 3:2.

Посебно је занимљива била утакмица између женских екипа. Девојчице Техничке школе су на самом почетку утакмице повеле са резултатом 1:0, показавши чврсту одбрану и добру организацију игре. Ипак, екипа Гимазије је у наставку успела да преокрене резултат и након неколико успешних акција оствари победу са 3:1.

Иако су резултати важан део сваког такмичења, овај турнир је пре свега био прилика за дружење. Ученици обе школе показали су фер-плеј, поштовање и тимски дух, што је овом сусрету донело посебну вредност. Организатор турнира био је професор физичког васпитања Оливер Биљетина из наше школе, а екипу Гимазије водила је професорка Драгана Узелац.

Станија Салак

ЈЕСТЕ ЛИ ЗНАЛИ?

Свака земља је јединствена. Чак и две земље које су изузетно сличне по нечему се разликују, било да су то култура, језик, традиција или обичаји.

Било да сте много путовали или не, сигурно постоји доста интересантних ствари о државама које сте посетили, а које нисте знали. Можда ће вам списак ових интересантних чињеница помоћи да на вашим будућим путовањима обратите пажњу на необичности које неке земље издвајају у односу на друге.

1. Норвешка – Царство фјордова и ледених лепота. Овде се након дуге поларне ноћи прославља повратак Сунца. У Норвешкој има више бицикала него људи, то им је омиљено превозно средство.

2. Шкотска - Овде људи воле да једу покварену рибу. Пецање је изузетно популарно. За већину места за пецање вам је потребна риболовна дозвола. Она се купује на лицу места. Њена цена зависи од могућности улова.

3. Швајцарска - Тачан као швајцарски сат. Овде су људи у чуду када воз касни један минут. То се и не дешава.

4. Саудијска Арабија – Женама је дозвољено да управљају авионом, али не и да возе аутомобил.

5. Италија – чак и полиција овде вози Ламбургинија.

6. Исланд – овде се музички концерти одржавају унутар глечера и вулкана.

7. Индија - Једење говедине носи дужу затворску казну од силовања.

8. Немачка – Ово је једина земља на свету где може да се вози и до 250 км/х. Чак и полиција то ради.

9. Непал – застава Непала је једина која није правоугаоног облика.

10. Кина - Реинкарнација и путовање кроз време су забрањени без дозволе Пекинга.

Редакција - Леона Пашти, Ања Крпјан, Анабела Орешковић, Дражић Дуња, Милош Дејан, Шокац Јасмина, Берков Јован, Савић Немања, Стојаковић Сара, Кривошија Јована, Станија Салак, Дејан Луцић, Немања Цветићанин, Марко Јурас, Ања Михаљев, Хелена Богдан, Алекс Сантолаи